

Lettelse for Skatteyderne. I øvrigt er det jo væsentlig Stempelskatterne, som er aftaget, naar man sammenligner med det foregaaende Finansaar, baade den almindelige Stempelskat og ganske særlig den ekstraordinære Afgift paa Børspapirer. Som jeg nævnte, er der i de samme Paragraffer en Afgang paa ca. 51 $\frac{1}{4}$ Mill. Kr. Deraf falder Hovedmassen paa Udbytte af Statsvirksomheder, som udviser en Afgang paa 48 251 000 Kr. Dette lagt til den Mindreindtægt eller det Underskud, som allerede var paa Finansloven, nemlig 26 686 000 Kr., giver et samlet Tab paa Statsvirksomheder af 74 937 000 Kr., altsaa saa nær 75 Mill. Kr. Det er jo et forfærdende højt Tal, som klart viser, at en af de vigtigste Opgaver forvore Statsfinansier er at tilvejebringe Balance paa Statsvirksomhederne. Hovedaarsagerne til, at Resultatet er blevet, som det er, er jo, foruden de særdeles høje Brændsels- og Materialepriser, de stærkt forhøjede Lønninger og den indførte Arbejdsordning, som i saa høj Grad fordyrer Driften. Med Hensyn til Udsigterne her for Fremtiden er det jo givet, at naar den Beholdning af dyre Kul, Statsbanerne ligger inde med, er opbrugt, vil man kunne regne med en væsentlig lavere Enhedspris paa Kul. Dette vil ganske særlig paavirke Statsbanernes Budget, men det vil i det hele paavirke Statsvirksomhederne i overordentlig høj Grad. Vi har allerede set Resultaterne af Postsparekommissionens Betænkning, og vi kender Resultatet af Telegrafsparekommissionens Betænkning. Vi maa nu afvente de Resultater, som vil fremkomme for Statsbanernes Vedkommende, og endvidere de Beparelser, der vil kunne effektueres, naar den Kommission, jeg som Statsminister har nedsat til Overvejelser angaaende Arbejdstiden, en Gang i Sommer har afgivet sin Betænkning, og de Foranstaltninger, som denne Betænkning giver Anledning til, kan iværksættes. Saa vil der i Forbindelse med tilsvarende Nedsættelser for Statsvirksomheden paa andre Omraader kunne tilvejebringes Beparelser af meget betydeligt Omfang. Postsparekommissionens og Telegrafsparekommissionens Betænkninger giver jo et Fingerpeg i saa Henseende. Vi faar nu se, hvor langt vi kan komme ad denne Vej. Et er imidlertid sikkert: at Balance maa og skal der tilvejebringes; det er fuldkommen nødvendigt for en sund Statshusholdning.

Naar jeg vender mig fra de løbende Indtægter til de løbende Udgifter, altsaa §§ 8—25, viser Tillægsbevillingsloven en

Tilvækst paa 296 173 990 Kr., saaledes at den hele Udgift paa §§ 8—25, Finanslov og Tillægsbevillingslov sammenlagt, bliver 582 727 000 Kr. Det er jo et større Beløb end bevilget i Fjor. I Fjor var Bevillingen 546 673 000 Kr. Tager vi ordinære Indtægts- og ordinære Udgiftsparagraffer sammen, altsaa samtlige §§ 1—25, og lægger Finanslov til Tillægsbevillingslov, giver det en Merudgift paa 97 191 000 Kr. Paa § 26 vil Tillægsbevillingsloven i dens endelige Skikkelse vise en Indtægtsforøgelse paa 153 606 081 Kr. — det er ganske væsentlig det amerikanske Statslaan, som jo endelig er udbragt til ca. 150 Mill. Kr. —, og den viser en Udgiftsforøgelse paa 210 937 827 Kr., d. v. s. en Merudgift paa § 26 af 57 331 746 Kr. Hovedposterne paa Udgiftssiden her er jo selvfølgelig den store sønderjydske Erstatningssum paa 101 Mill. Kr. og de andre store Bevillingsudgifter, der knytter sig til Generhvervelsen, den sønderjydske Laanekasse, Erhvervelse af de Ernst Günther'ske Godser o. s. v. Men det vil let ses, at selv om man ser bort fra de sønderjydske Udgifter paa § 26, er her en ualmindelig stor Udgift. Det hænger sammen med, som alle Medlemmer ved, at de Udgifter, der er opførte paa § 26, væsentlig er Bygnings- og Anskaffelsesudgifter, som har Karakteren af Kapitalerhvervelse, og endvidere er det ydede Laan. Det er et Udtryk for, at Staten i Betragtning af den bestaaende Nødstilstand og de vanskelige sociale Forhold har strakt sig betydelig videre, baade med Hensyn til at iværksætte offentlige Arbejder og med Hensyn til at yde Laan, end den tidligere har gjort. Det maa endvidere erindres, at disse Udgifter jo saa langt fra er egentlige Udgifter, at man dog gennemgaaende maa sige, at det er Pengeanbringelser, som vel kan give et større eller et mindre Udbytte, men som dog for næsten samtlige Beløbs Vedkommende er bestemte til at give Rente, eller Udbytte paa anden Maade. Ser man imidlertid bort fra denne Væsenforskel mellem Udgifterne paa §§ 8—25 og Udgifterne paa § 26 og ligeledes fra Væsenforskellen mellem Indtægten paa de ordinære Paragraffer og paa den ekstraordinære og slaar det hele sammen, viser det, naar man lægger Finanslov og Tillægsbevillingslov sammen, et Underskud paa 200 834 000 Kr. Dette Tal kan synes stort, men det kan ikke virke som nogen Overraskelse; for alle vil vide, at det Aar, i hvilket Genforeningen fandt Sted, maatte ende med et Statsregnskab med en meget